

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže Joštova 8, Brno	
Došlo: - 1 - 06 - 2006 10043/2006/300	
Číslo: 6211/06	Vyřizuje: JUDr. Venclov
Přílohy: /	

OSOBNĚ

ČESKÁ REPUBLIKA

USNESENÍ

Ústavního soudu

Ústavní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Stanislava Balíka a soudců Dagmar Lastovecké a Jiřího Nykodýma o ústavní stížnosti 1) **Ing. Jaroslava Novotného**, bytem Srbská 21, Ostrava, zastoupeného Mgr. Luděkem Šikolou, advokátem, se sídlem Dvořákova 13, Brno, a 2) **Ing. Jana Paprskáře**, bytem Miličova 3042/15, Ostrava, směřující proti usnesením Vrchního soudu v Olomouci ze dne 31. 10. 2005, č. j. 7 Cmo 83/2005-253, 7 Cmo 84/2005-257, a 7 Cmo 85/2005-261, usnesením Krajského soudu v Ostravě ze dne 7. 1. 2005, č. j. 1 Cm 221/2000-179, 180, a 181, a postupu Krajského soudu v Ostravě v tomto řízení, a postupu Úřadu na ochranu hospodářské soutěže ve vztahu k řízení, vedenému pod č. j. S 147/02-4363/02, a smlouvám mezi Statutárním městem Ostrava a obchodní společností Dalkia Morava, a. s., za účasti 1) **Vrchního soudu v Olomouci**, 2) **Krajského soudu v Ostravě**, a 3) **Úřadu na ochranu hospodářské soutěže**, jako účastníků řízení, a 1) **Dalkia Ostrava, a. s.**, IČ 64610039, se sídlem Pivovarská 84/1, Ostrava, 2) **Dalkia Česká republika, a. s.**, IČ 45193410, se sídlem 28. října 3123/152, Ostrava, a 3) **Statutární město Ostrava**, Prokešovo náměstí 8, Ostrava, jako vedlejších účastníků řízení, *takto*:

Ústavní stížnost se odmítá.

Odůvodnění:

Ústavní stížností podanou dne 8. 2. 2006, doplněnou podáním ze dne 11. 2. 2006, se stěžovatel 1) domáhá zrušení usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 7. 1. 2005, č. j. 1 Cm 221/2000-179, kterým bylo rozhodnuto o pokračování řízení o žalobě obchodní společnosti Dalkia Ostrava, a. s., proti obchodní společnosti Dalkia Česká republika, a. s., o uložení povinnosti zdržet se porušování hospodářské soutěže, a o

vydání bezdůvodného obohacení, usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 7. 1. 2005, č. j. 1 Cm 221/2000-180, kterým bylo v tomtéž řízení rozhodnuto o odmítnutí návrhu stěžovatele 1) na změnu žaloby, a usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 7. 1. 2005, č. j. 1 Cm 221/2000-181, kterým v tomtéž řízení nebyl připuštěn vstup stěžovatelů coby vedlejších účastníků na straně žalobce, a usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 31. 10. 2005, č. j. 7 Cmo 83/2005-253, 7 Cmo 84/2005-257, a 7 Cmo 85/2005-261, kterým byla k odvolání stěžovatelů potvrzena usnesení soudu prvního stupně, dále se domáhá uložení povinnosti Krajskému soudu v Ostravě „akceptovat“ rozhodnutí Úřadu na ochranu hospodářské soutěže ze dne 16. 12. 2002, S 147/02-4363/02, „a jeho důsledky pouze v případě, že bude prokázáno, že nabylo právní moci, zejména jeho doručením všem oprávněným účastníkům tohoto správního řízení“.

Toutéž ústavní stížností se stěžovatel 1) domáhá, aby Úřadu na ochranu hospodářské soutěže bylo uloženo nepokračovat v průtazích s vydáním rozhodnutí ve správním řízení, ke kterému byl vyzván Krajským soudem v Ostravě v roce 2002, aby tentýž úřad prokázal „způsob a datum nabytí právní moci“ rozhodnutí, S 147/02-4363/02, ze dne 16. 12. 2002, „zejména kdy toto rozhodnutí bylo doručeno všem oprávněným účastníkům, zejména Zásobování teplem Ostrava, a. s.“, a určení, že toto rozhodnutí nenabylo právní moci, a aby tentýž úřad „nezvětšoval“ průtahy ve správním řízení dle návrhu Zásobování teplem Ostrava, a. s. (dále jen „Zásobování teplem Ostrava“), ze dne 1. 12. 2000. Dále se toutéž stížností stěžovatel domáhá konstatování, že smlouvy o prodeji cenných papírů, a o vedení sporu a způsobu vypořádání, uzavřené mezi Statutárním městem Ostrava a obchodní společností Dalkia Morava, a. s., dne 3. 7. 2002 nenabývaly právní účinnosti, neboť rozhodnutí Úřadu na ochranu hospodářské soutěže, S 147/02-4363/02, nenabylo právní moci.

V ústavní stížnosti stěžovatel 1) uvádí, že bydlí v domě, do nějž dodává teplo obchodní společnost Zásobování teplem Ostrava. Tato společnost se žalobou podanou 28. 11. 2000 domáhala po výrobci tepla mimo jiné vydání bezdůvodného obohacení z titulu „nedovoleného omezování hospodářské soutěže“ za roky 1998 a 1999, která byla následně rozšířena o nároky z totožného titulu za roky 2000 a 2001, aniž by toto rozšíření bylo soudem do dnešního dne rozhodnuto. V této žalobě je mimo jiné rozpočítáno požadované bezdůvodné obohacení na jednotlivé odběratele, mezi nimiž je i vlastník domu (Stavební bytové družstvo Poruba), v němž bydlí stěžovatel. Žádný z odběratelů tepla nebyl o žalobě vyrozuměn. Výzva k zaplacení soudního poplatku byla zaslána po více než roce a poté bylo řízení přerušeno, a Úřad pro ochranu hospodářské soutěže byl soudem vyzván k rozhodnutí, zda došlo ke zneužití dominantního postavení výrobcem tepla. Úřad pro ochranu hospodářské soutěže soudem sdělil, že neshledal důvody pro zahájení řízení ve věci porušení § 9 zákona č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně hospodářské soutěže“), a že návrh obchodní společnosti Zásobování teplem Ostrava v totožné věci postoupil Energetickému regulačnímu úřadu, který se jím však nezabýval. Tím, že nerozhodl o tom, zda došlo k porušení hospodářské soutěže, Úřad pro ochranu hospodářské soutěže podle stěžovatele 1) neuposlechl výzvu soudu. Stěžovatel 1) obsáhle rekapituluje jednání Statutárního města Ostravy, coby vlastníka obchodní společnosti Zásobování teplem Ostrava s výrobcem tepla, které vedlo k smluvnímu převodu většiny akcií obchodní společnosti Zásobování teplem Ostrava výrobcí tepla dne 5. 2. 2003, a rozvádí i námitky proti tomuto obchodu. Toto vertikální spojení soutěžitelů bylo rozhodnutím Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže ze dne 16. 12. 2002, č. j. S 147/02-4363/02, povoleno s podmínkou a závazkem ve prospěch

zachování a rozvíjení účinné hospodářské soutěže. Podle stěžovatele 1) však toto rozhodnutí, které nevychází ze spolehlivě zjištěného stavu věci, nenabýlo doposud právní moci, neboť nebylo doručeno všem účastníkům řízení a tito nebyli ani uvědomeni o tom, že se řízení vede, a proto se ho nezúčastnili. Proto doposud nemohla nabýt účinnosti smlouva o převodu akcií. V důsledku tohoto obchodu se oba stěžovatelé podáním z 18. 9. 2003 označili ve shora uvedeném řízení za vedlejší účastníky řízení. Stěžovatel 1) má zato, že tato možnost je dána § 17 odst. 2 zákona o ochraně hospodářské soutěže. Poté stěžovatel 1) navrhl, aby soud v řízení nepokračoval do doby, než Úřad pro ochranu hospodářské soutěže rozhodne o tom, zda byla porušena hospodářská soutěž, a dále navrhl změnu žaloby tak, aby výrobce tepla vrátil bezdůvodné obohacení při dodání tepla do bytu stěžovatele 1) z téhož titulu za rok 2002. Usnesením Krajského soudu v Ostravě ze dne 7. 1. 2005, č. j. 1 Cm 221/2000-179, bylo rozhodnuto, že v řízení bude pokračováno, usnesením téhož soudu ze dne 7. 1. 2005, č. j. 1 Cm 221/2000-180, byl odmítnut návrh stěžovatele 1) na změnu žaloby, a usnesením téhož soudu ze dne 7. 1. 2005, č. j. 1 Cm 221/2000-181, nebyl k návrhu žalobce (k němuž se připojil i žalovaný) připuštěn vstup stěžovatelů coby vedlejších účastníků na straně žalobce. Všechna usnesení byla vydána bez nařízení jednání a bez provedení navržených důkazů. Proti těmto usnesením podal stěžovatel 1) odvolání v nichž namítal, že nesouhlas žalobce (který je v kontextu dané věci nemravný) není zákonným důvodem pro nepřipuštění jeho účasti v řízení, a že ze zákona nevyplývá, že musí docházet k bezprostřednímu poškozování vedlejšího účastníka řízení. Vrchní soud v Olomouci potvrdil usnesení soudu prvního stupně, aniž by se argumenty stěžovatele 1) zabýval. Obecné soudy obou stupňů rozváděly jeho právní, osobní, morální a majetkové zájmy, ač nejsou právním řádem definovány. Odvolací soud neopřel text poučení o opravných prostředcích o žádné zákonné ustanovení. Konečně obsáhle rekapituluje své nenaplněné úsilí o získání informací a intervence v uvedeném soudním řízení, a které adresoval soudu, Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, Statutárnímu městu Ostrava, Stavebnímu bytovému družstvu Poruba a žalobci ve sporu.

Ještě předtím, než se Ústavní soud může zabývat materiální stránkou věci, je vždy povinen přezkoumat formální náležitosti, neboť jen v případě, že návrh splňuje všechny zákonem stanovené formální náležitosti, se jím může zabývat také věcně.

Jako stěžovatel je ve shora uvedené ústavní stížnosti a jejím doplnění označen i stěžovatel 2) s tím, že k ústavní stížnosti bylo Ústavnímu soudu přiloženo podání ze dne 9. 2. 2006, kterým stěžovatel 2) prohlašuje, že se připojuje k ústavní stížnosti stěžovatele 1). Ve věci byla přiložena pouze plná moc, kterou stěžovatel 1) zmocnil advokáta Mgr. Lud'ka Šikolu k zastupování v řízení před Ústavním soudem, a kterou uvedený advokát přijal. Z žádné z listin předložených Ústavnímu soudu nevyplývá, že by Mgr. Luděk Šikola byl k zastupování v řízení zmocněn i stěžovatelem 2). Zejména proto byl stěžovatel 2) vyzván k odstranění vad ústavní stížnosti a byla mu stanovena lhůta, která uplynula 9. 3. 2006. V následném podání ze dne 8. 3. 2006 stěžovatel 2) uvedl, že Ústavnímu soudu již byla předložena plná moc, kterou oba stěžovatelé zmocnili Mgr. Lud'ka Šikolu.

Ústavní soud tedy konstatuje, že stěžovatel 2) není pro řízení zastoupen advokátem, jak to požaduje § 30 odst. 1 zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“), a tato formální vada ústavní stížnosti nebyla odstraněna ani ve lhůtě stanovené k jejímu odstranění [§ 41 písm. b) zákona].

Ve vztahu k účinnosti smlouvy o prodeji cenných papírů a smlouvy o vedení sporu a způsobu vypořádání, stejně jako ve vztahu k právní moci rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, č. j. S 147/02-4363/02, má ústavní stížnost stěžovatele 1) povahu určovací žaloby podle § 80 písm. c) občanského soudního řádu. Takovéto určení však jde mimo rámec § 82 zákona, který speciálně stanoví, čeho se lze ústavní stížností domáhat. Proto Ústavní soud není příslušný k projednání této části ústavní stížnosti stěžovatele 1). Přiměřeně totéž platí i o návrhu na uložení povinnosti Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže prokázat způsob a datum nabytí právní moci shora uvedeného rozhodnutí a uložení povinnosti soudu, jak s informací o právní moci tohoto rozhodnutí nakládat.

Pokud jde o tvrzené průtahy v řízeních, vedených Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže jednak z podnětu soudu a jednak podle návrhu obchodní společnosti Zásobování teplem Ostrava, stěžovatel 1) netvrdí, že by on sám byl účastníkem těchto řízení. Ústavní soud přitom z jím předložených listin nezjistil, že by účastníkem těchto řízení měl být. Proto stěžovatel 1) není ve smyslu § 72 odst. 1 písm. a) zákona v této části k podání ústavní stížnosti aktivně legitimován.

Ústavní soud je soudním orgánem ochrany ústavnosti (čl. 83 Ústavy České republiky) a nespadá do soustavy obecných soudů (čl. 91 Ústavy České republiky) povolanych k tomu, aby zákonem stanoveným způsobem poskytovaly ochranu právům (čl. 90 Ústavy České republiky). Proto Ústavní soud není běžnou další instancí v systému všeobecného soudnictví (sp. zn. I. ÚS 68/93 in Sběrka nálezů a usnesení. Sv. 1. N. 17). Pokud však ústavní stížnost spočívá jen v polemice s právními závary rozhodnutí obecných soudů, a to zpravidla ve zcela shodném smyslu a rozsahu jako v opravných prostředcích, pak takto pojatá ústavní stížnost staví Ústavní soud do pozice další instance v systému všeobecného soudnictví, která mu nepřísluší. Skutečnost, že soudy vyslovily názor, s nímž se stěžovatel neztotožňuje, nezakládá sama o sobě důvod k ústavní stížnosti (srov. sp. zn. II. ÚS 294/95 in Sběrka nálezů a usnesení. Sv. 5. N. 63). Tento ustálený právní názor Ústavního soudu zcela dopadá i na nyní posuzovaný případ.

Je věcí obecného soudu, zda v případě, že se setká s předběžnou otázkou, o níž přísluší rozhodnout jinému orgánu, řízení přerušit podle 109 odst. 1 písm. b) občanského soudního řádu (jako k tomu došlo v posuzovaném případě), nebo zda ji v případě nečinnosti onoho jiného orgánu posoudí sám podle § 135 odst. 2 alinea prima (srov. Bureš, J., Drápal, L., Krčmář, Z., Mazanec, M.: Občanský soudní řád. Komentář. I. díl. 6. vydání. Praha: C. H. Beck, 2003. str. 507). Je proto ústavně souladné, pokud obecné soudy v daném případě dovodily, že předběžnou otázku musí posoudit obecný soud v případě, že se jí odmítne zabývat v kvalifikovaném řízení jiný, k tomu příslušný, orgán veřejné moci. Námitky stěžovatele polemizující s jiným orgánem veřejné moci, který odmítl o věci vést kvalifikované řízení, jsou proto irelevantní. Pochybení spočívající v tom, že odvolací soud tyto námitky neoznačil výslovně za irelevantní, nemá ústavněprávní intenzitu.

Je úkolem jurisprudence, aby za pomoci výkladových pravidel v konkrétních případech přesvědčivě vykládala právní řád. Smysl vedlejšího účastenství je teorií definován jako pomoc ve sporu za účelem procesního úspěchu strany, k níž se vedlejší účastenství váže (srov. Bureš, J., Drápal, L., Krčmář, Z., Mazanec, M.: Občanský soudní řád. Komentář. I. díl. 6. vydání. Praha: C. H. Beck, 2003. str. 307 an.).

Jurisprudence k tomu jednak dovodila, že vedlejší účastenství v řízení nelze založit proti vůli účastníka, který má být tím, kdo do řízení jako vedlejší účastník vstoupil, v řízení podporován (rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 29 Odo 806/2000 in Soudní Judikatura 2004, 7: 515). Dále jurisprudence dovodila, že vedlejší účastník řízení není oprávněn provádět úkony znamenající dispozici s řízením, s předmětem řízení nebo s úkony, které učinil sám účastník (rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 25 Cdo 162/2003, zveřejněné jako Rc 3/2004). Rozhodnutí obecných soudů tedy v daném případě odpovídala ustáleným názorům na výklad § 93 občanského soudního řádu, a jako taková jsou ústavně souladná. Ústavněprávní deficit za této situace nemůže spočívat v tom, že snad nebyly provedeny stěžovatelem 1) navržené (v ústavní stížnosti nekonkretizované) důkazy, protože provedení jakýchkoliv důkazů nemohlo na napadených rozhodnutích obecných soudů nic změnit.

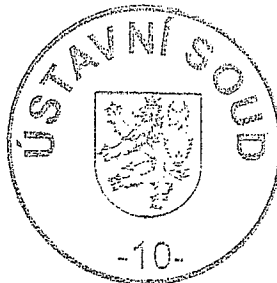
Jako *obiter dictum* lze k tomu dodat, že vedlejší účastenství podle § 17 odst. 2 zákona o ochraně hospodářské soutěže, z něhož stěžovatel 1) svůj postoj vyvozuje, směřovalo k řízení o nároku na zdržení se jednání nebo na odstranění závadného stavu. Z argumentace stěžovatele 1) však vyplývá, že jeho cílem v daném řízení bylo dosažení vydání neoprávněného majetkového prospěchu podle § 17 odst. 1 téhož zákona, což bylo sice žalobcem rovněž uplatněno, avšak vedlejší účastenství podle § 17 odst. 2 tohoto zákona se k němu neváže. Pokud měl stěžovatel 1) zato, že mu svědčí nárok na vydání bezdůvodného obohacení podle § 17 odst. 1 zákona o ochraně hospodářské soutěže, mohl proto svůj nárok uplatnit samostatně, bez ohledu na dané řízení.

Ústavní soud tedy neshledal, že by rozhodnutím obecných soudů, která byla napadena ústavní stížností, ani řízením, které k nim vedlo, byla porušena ústavně zaručená základní práva stěžovatele 1).

Ze shora vyložených důvodů byla ústavní stížnost stěžovatele 2) odmítnuta mimo ústní jednání bez přítomnosti účastníků podle § 43 odst. 1 písm. a) zákona. Ústavní stížnost stěžovatele 1) byla rovněž mimo ústavní jednání bez přítomnosti účastníků řízení odmítnuta, a to v části týkající se smlouvy o prodeji cenných papírů a smlouvy o vedení sporu a způsobu vypořádání, a právní moci rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, č. j. S 147/02-4363/02, podle § 43 odst. 1 písm. d) zákona, v části týkající se průtahů v řízeních vedených Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže jednak z podnětu soudu a jednak podle návrhu obchodní společnosti Zásobování teplem Ostrava podle § 43 odst. 1 písm. c) zákona, a ve zbývajících částech jako zjevně neopodstatněná podle § 43 odst. 2 písm. a) zákona.

P o u č e n í : *Proti usnesení Ústavního soudu není odvolání přípustné.*

V Brně dne 23. května 2006

Stanislav Balík, v. r.
předseda senátu

H. Kyprová
Za správnost : H. Kyprová